

Vi lærer om respekt og likestilling

I Rammeplanen står det at barnehagen skal tilby alle barn et rikt, variert, stimulerende og utfordrende læringsmiljø, uansett alder, kjønn, funksjonsnivå, sosial og kulturell bakgrunn. Dette betyr at omsorgen og aktivitetstilbudet må tilpasses hvert enkelt barn og den aktuelle barnegruppe. Denne uken har vi fokus på at små barn og andre barn med spesielle behov også må tas på alvor. I Temaheftet for likestilling i det pedagogiske arbeidet, utgitt av Kunnskapsdepartementet, blir det uttrykt slik: "En styrer fortalte at det ble lagt for mye vekt på trygghet, forstått som rutiner, på noen småbarnsavdelinger. «Vi må legge den faglige lista høyere», sa han. Hva man gjør og kan gjøre (eller ikke gjør) sammen med små barn, blir ikke i stor nok grad utfordret, mente han. Likestilling i denne sammenhengen er å anerkjenne de minste barna som likestilte med de større barna og gi dem lik verdi når det gjelder hvordan avdelingen fortolker barnas lek og samhandling gjennom dagen. Det barn erfarer før de er tre år, legger plattformen for resten av livet også hva grunnleggende ferdigheter angår. Se på på dette ukedokumentet, som er spesielt tilrettelagt for barn mellom 0 og 3 år, og gi det en sjanse!

Opplaget tar utgangspunkt i stasjonsarbeid med korte presentasjonsøker kombinert med fysisk aktivitet. Sanseintrykk skaper koblinger i hjernen og repetisjon av disse gjør koblingene sterkere og mer varig. Jo bedre nettverk av koblinger et barn har tidlig, jo lettere blir læring senere. Lag derfor tre stasjoner og introduser nye bokstaver og lyder, mengder, begreper på hver stasjon for barna. Bruk begrepene i naturlige situasjoner i løpet av dagen også, og legg på den måten til rette for den gode samtalen som utdyper forståelsen ytterligere.

Denne uken får barna erfare

- Lik og ulik, jf. Antall, rom og form
- Geometriske figurer og mengder, jf. Antall, rom og form
- Lettlest Maxibok om Respekt, jf. Språk, kommunikasjon og tekst / Danning
- Lære bokstavene/lydene U, L, I, K, jf. Språk, kommunikasjon og tekst
- Skrivning og ordklassen adverb, jf. Språk, kommunikasjon og tekst
- Krabbe, snurre, fly, jf. Kropp, bevegelse, helse
- Lage aktivitetslykkehjul, jf. Kunst, kultur og kreativitet / Kropp, bevegelse, helse
- Mestringsopplevelser og skaperglede, jf. Danning

Eksempel på Bravo-runde

Stasjoner 1. dag

1 Geometriske figurer

Klipp ut kortene med de geometriske figurene og vis barna. Si: "Nå skal dere få se to geometriske figurer. Dette er en sirkel og dette er en trekant." Gjør dette mens du viser bildene i hurtig tempo. Bla bakfra og bruk tydelig mimikk. Si navnet på bildet akkurat når barna ser bildet for å lage en sikker kobling mellom lyden og det de ser. Gjør det en gang til etter at du har stokket kortene.

Krabb videre til neste stasjon.

2 Maxiboka om respekt, nøkkelord

Skriv ut boka og bind den inn slik det står beskrevet. Si: "Nå skal vi lære nøkkelordene i boka om respekt". Vis nøkkelordene i boka i hurtig tempo. Forklar et av ordene hver gang.

Fly videre til neste stasjon.

3 De små bokstavens lyd

Klipp ut bokstavkortene og vis barna. Si: "Dette er de små bokstavens lyd: u, l, i, k". Gjør dette mens du viser en og en bokstav i hurtig tempo. Bla bakfra og bruk tydelig mimikk. Si lyden akkurat når barna ser bokstaven for å lage en sikker kobling mellom lyden og det de ser. Gjør det en gang til etter at dere har funnet noe rundt dere som begynner på lyden i.

Snurr videre tilbake til start. Gjennomfør to slike runder daglig. Det tar ca 10 minutter tilsammen.

Stasjoner 2. dag

1 De store bokstavens lyd

Klipp ut bokstavkortene. Si: "Dette er de store bokstavens lyd: U, L, I, K". Gjør dette mens du viser en og en bokstav i hurtig tempo. Bla bakfra og bruk tydelig mimikk. Si lyden akkurat når barna ser bokstaven for å lage en sikker kobling mellom lyden og det de ser. Gjør det en gang til etter at dere har funnet noe rundt dere som begynner på lyden U.

Krabb videre til neste stasjon.

2 Er lik og er ulik

Klipp ut regnesymbolene og vis barna. Si: "Dette betyr 'er lik' og dette betyr 'er ulik'". Gjør dette mens du viser bildene i hurtig tempo. Bruk tydelig mimikk. Si navnet på symbolet akkurat når barna ser det for å lage en sikker kobling mellom lyden og det de ser. Legg fram en sirkel og en trekant med ulik-tegnet i mellom. Fortell hva du ser og gjør. Legg deretter ned to trekanten med er lik-tegnet i mellom. Vis regnesymbolene én gang til. (Se film for puslestasjon)

Fly videre til neste stasjon.

3 Maxiboka om respekt, nøkkelord

Vis og les nøkkelordene fra i går. Forklar et av ordene.

Stasjoner 3. dag

- 1 Bokstavene og regnesymbolene**
 Repeter lydene til de store bokstavene og lydene til de små bokstavene. Legg ut regnesymbolene med tekst og symbol på gulvet. Si: "Slik skriver vi lik: l, i, k". Gjør dette mens du legger bokstavene ned i barnas leseretning. Så tar du fram u og legger den til. Si: "Nå står det ulik".

Rull videre til neste stasjon.

- 2 Mengder**
 Klipp ut mengdebrikkene og vis barna kortene i hurtig tempo mens du sier hvor mange prikker dere ser. Det er ikke nødvendig å telle dem, bare si hvor mange der er. Stokk kortene og vis dem en gang til. Mengdene trenger ikke være i rekkefølge.

Krabb videre til neste stasjon.

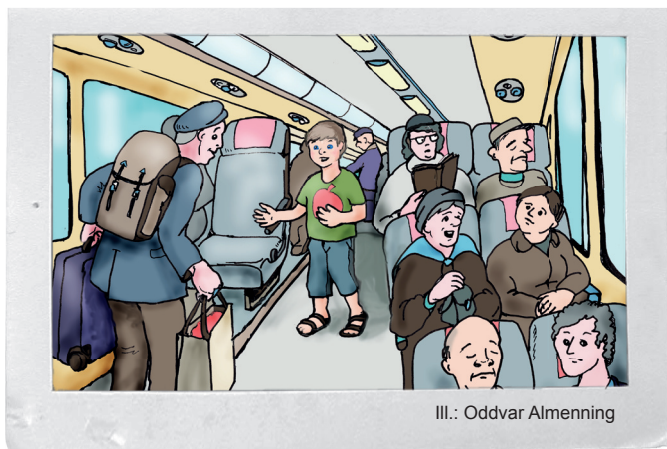
- 3 Maxiboka om respekt, faktasetninger**
 Repeter nøkkelordene og les/vis faktasetningene om respekt og vis bildet tilslutt. Fortell hva du ser på bildet.

Snurr tilbake til start.

Stasjoner 4. dag

- 1 Mengder**
 Vis barna mengdekortene i hurtig tempo mens du sier hvor mange prikker dere ser. Det er ikke nødvendig å telle dem, bare si hvor mange der er. Stokk kortene og vis dem en gang til. Mengdene trenger ikke være i rekkefølge.

Krabb videre til neste stasjon.

Ill.: Oddvar Almenning

- 2 Maxiboka om Respekt, spørsmål**
 Samles hele boka om respekt. Samlesing betyr at barna ser teksten mens den voksne leser høyt. Vis bildet og bla over til siden med spørsmålene. Still barna et spørsmål og se om de ønsker å svare. Dersom de nøler viser du på valgbrettet hva som er riktig svar (siden med svaralternativer). Gjør det samme med alle tre spørsmålene. Lottokortene kan klippes ut og lekes med sammen med mengdekortene og bokstavkortene i løpet av uken. Boken er fra nå tilgjengelig for barna i en hulle på avdelingen.

Fly til neste stasjon.

- 3 Vi utforsker aktivitetslykkehjulet**
 Klipp ut aktivitetslykkehjulet og fest armen med en splittbinders. (Kan være lurt å klippe og laminere på forhånd så går det litt raskere.) Snurr hjulet og gjør tre ulike aktiviteter på stedet der dere er. Bruk den siste aktiviteten til å forflytte dere til neste stasjon.

Stasjoner 5. dag

- 1 Vi lager ord**
 Ta i bruk de fire små bokstavene i tillegg til f/n fra FN-opplegget i oktober og k/l/e/m fra desember. Vis barna hvilke ord vi kan skrive med dem:
lukk, kile, fille, kule, flekk

Krabb videre til neste stasjon.

- 2 Vi regner**
 Velg ut kort som du kan lage regnestykker med og regnesymbolene. F.eks $2 + 3 = 5$. Legg kortene på gulvet og si hva du ser og hva du gjør. Vis også et regnestykke som ikke blir likt, men ulikt.

Snurr tilbake til neste stasjon.

- 3 Aktivitetslykkehjulet og adverblykkehjulet**
 Her skal dere bruke begge lykkehjulene. Snurr først for å velge aktivitet. Snurr deretter for å velge hvordan dere skal gjøre aktiviteten. Gjør dette tre ganger.

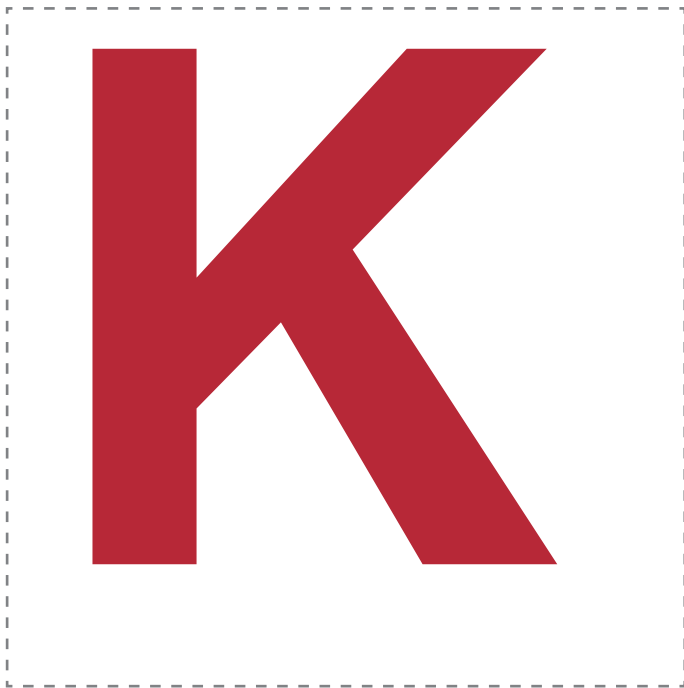
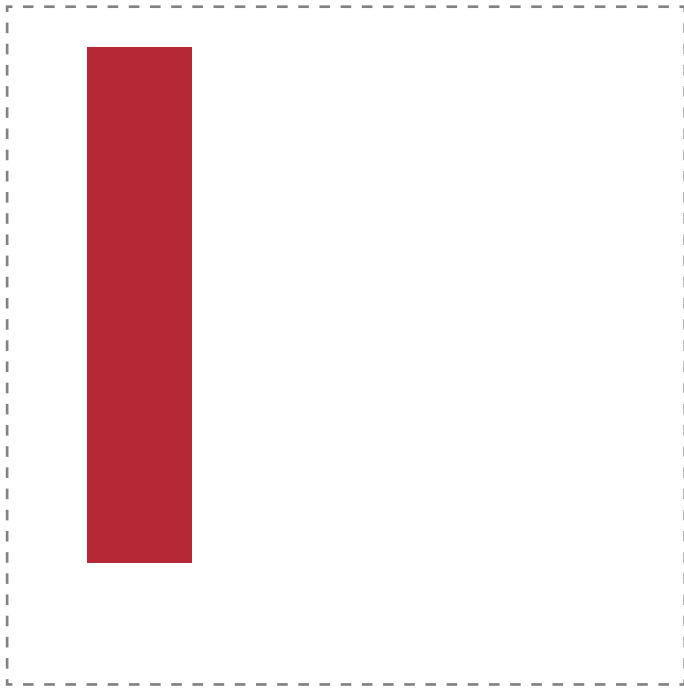
Bruk den siste aktiviteten til å forflytte dere til neste stasjon.

Tips! Variasjon i kroppslige uttrykk kan være en del av utforskingen av egen identitet og gjøre de voksne kjent med nye sider av barna. "Er jeg bare stille og forsiktig?" "Jeg hadde ikke trodd at hun klarte å bevege seg så sakte."

Klipp ut alle bokstavene

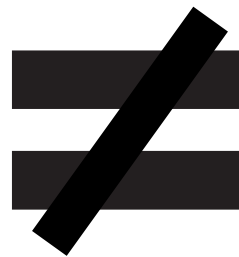
Lær de store bokstavenes navn og lyd og de små bokstavenes navn og lyd. Finn forbokstaven til dyrene og spill lotto/memory med bokstavene. Gå på Skattejakt etter noe som begynner på en bestemt lyd og opplev det dere finner med sansene.

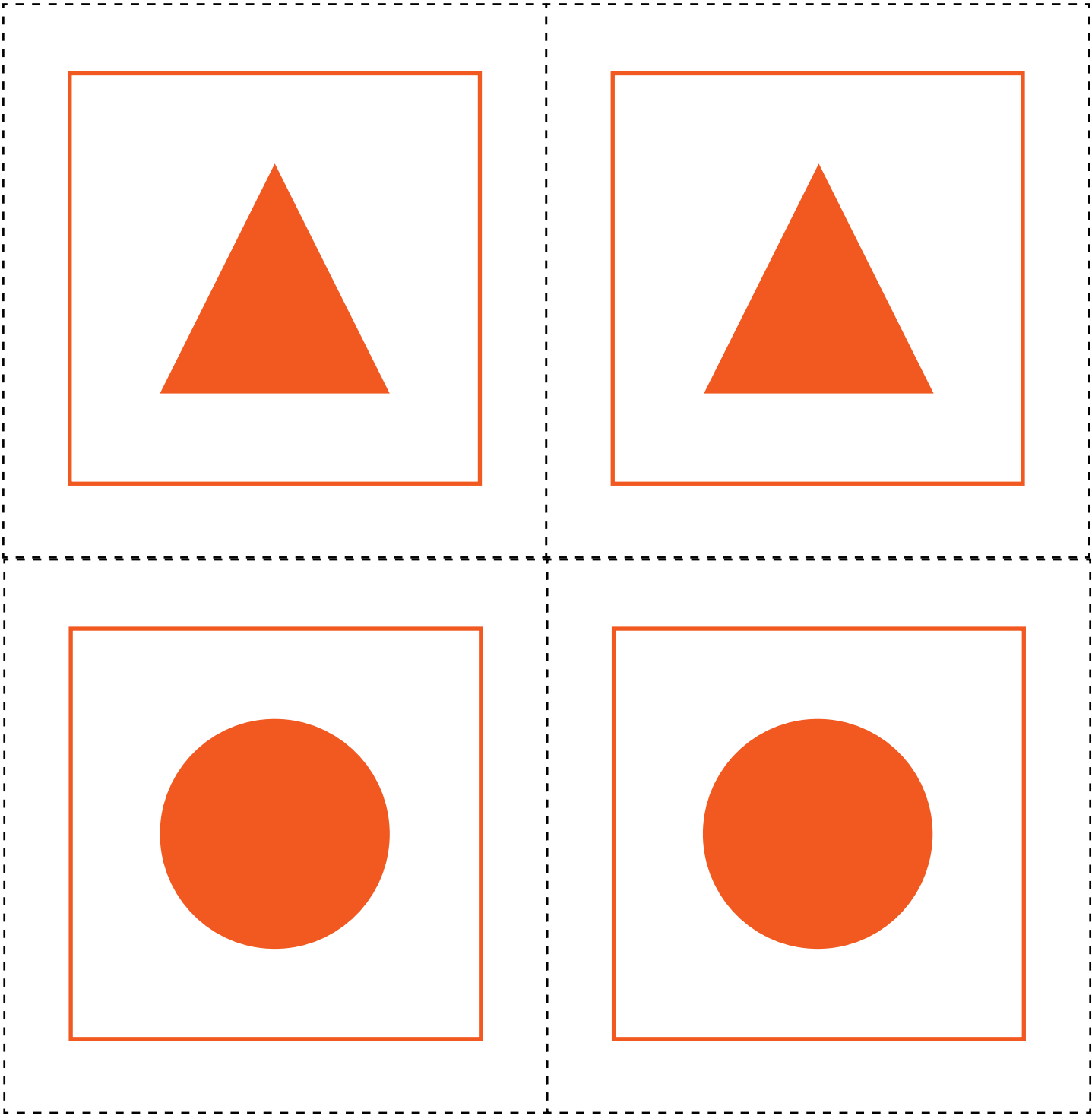
Klipp ut alle lottobrikkene

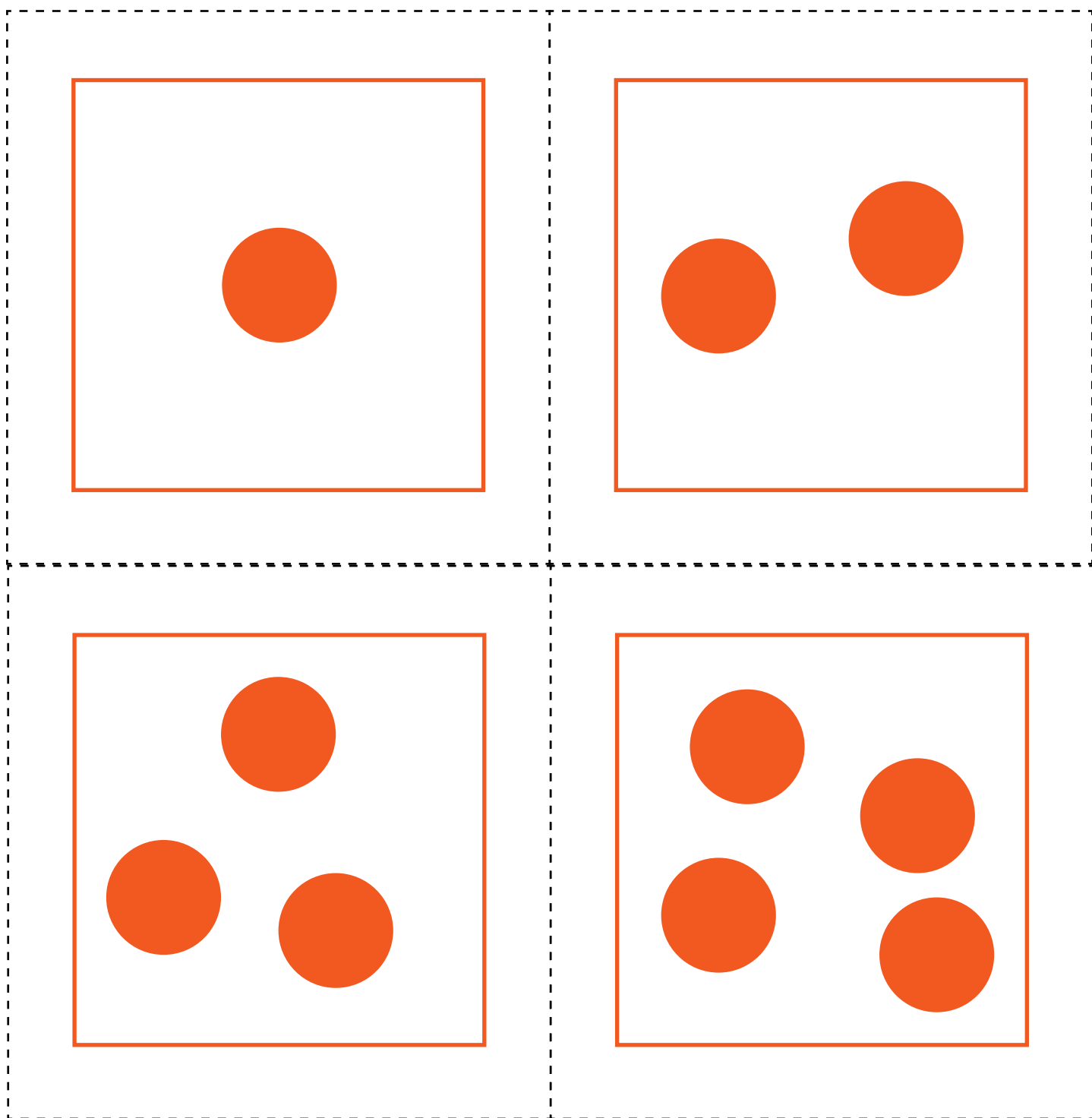
Lær regnesymbolene for "er lik" og "er ulik". Bli kjent med mengder og geometriske figurer. Erfar hvilke som er like og ulike. Utforsk regnestykker og geometriske figurer med barna ved å plassere brikker på hver side av regnesymbolene. Noen ganger trenger vi "er lik", andre ganger "er ulik". Eksempel: $2+3 = 5$, trekant $\neq$ sirkel

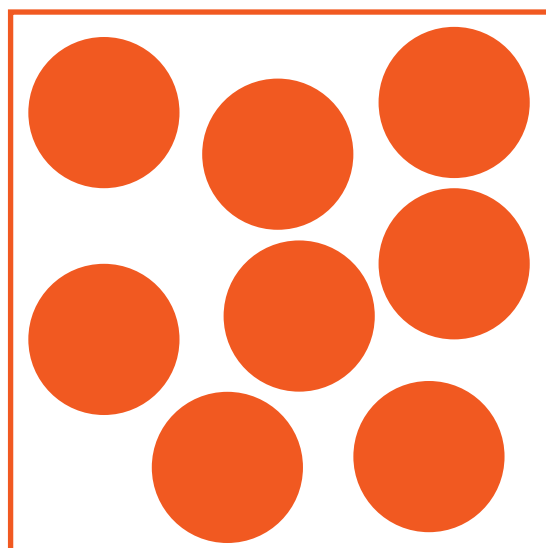
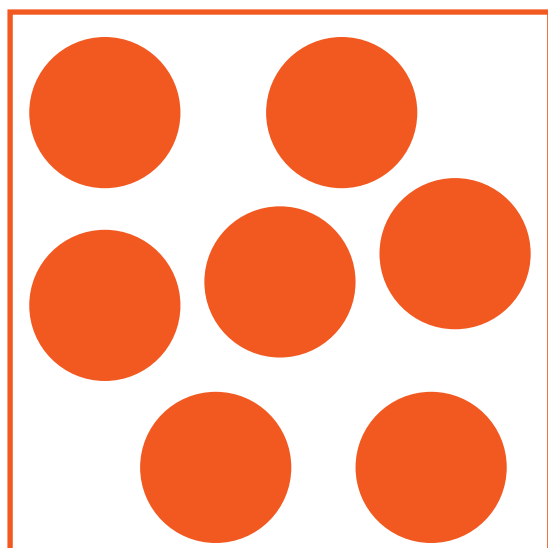
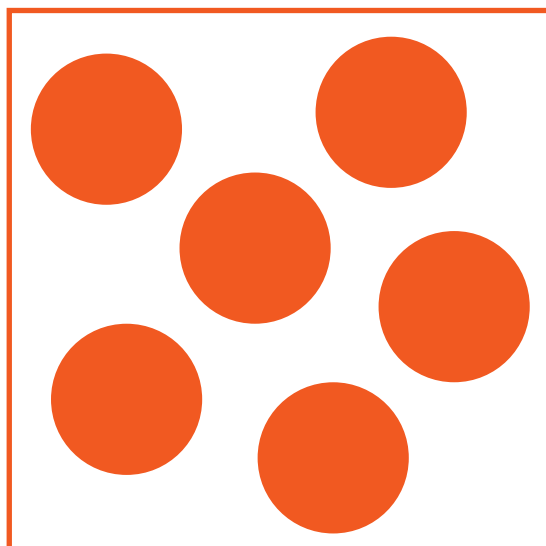
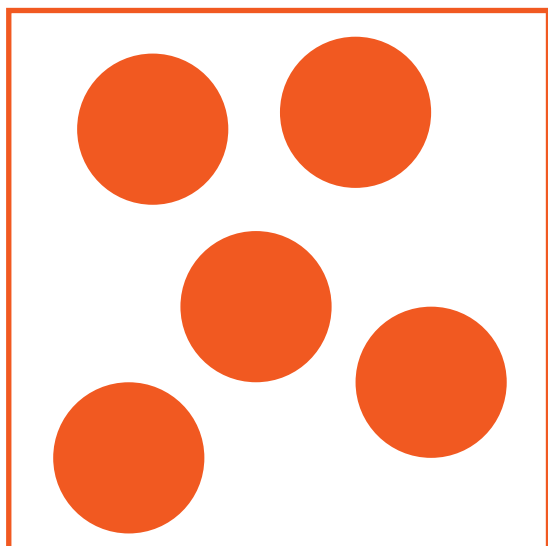

er lik

er ulik

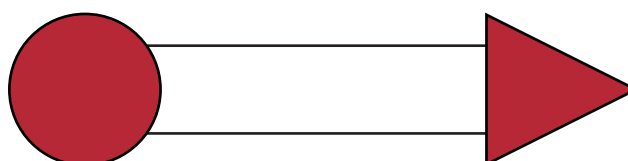
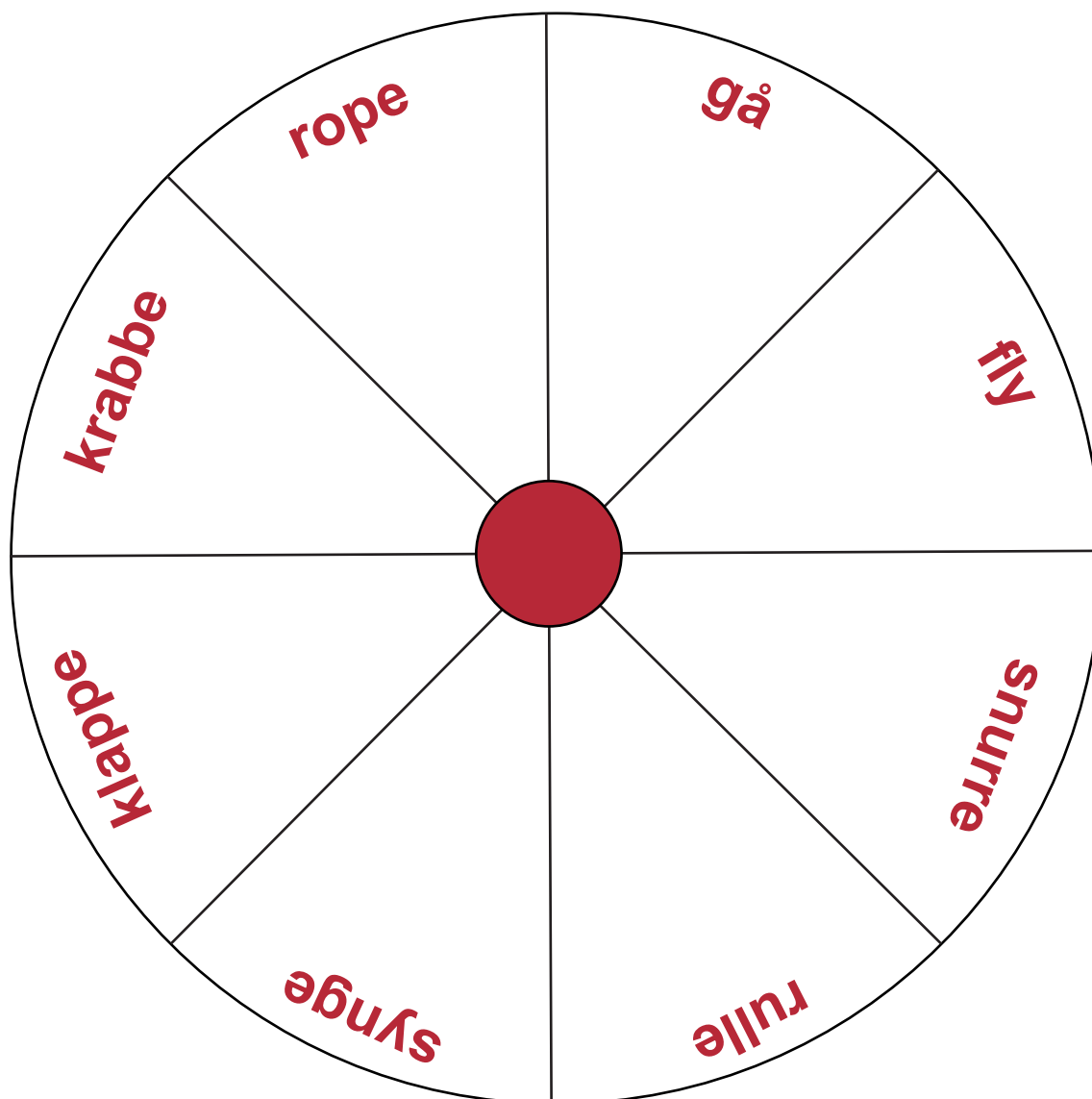

Aktivitetslykkehjul

Snurr og se hvilken aktivitet dere skal gjøre. For å utforske ulike måter å bevege seg på finner du et adverblykkehjul på neste side. Snurr aktivitetslykkehjulet først, deretter adverblykkehjulet og prøv sammen.

Adverblykkehjul

Et adverb modifierer et verb. Her beskriver ordet hvordan dere skal utføre aktiviteten slik at alle får erfaring med ulike måter å bevege seg på. Passer ikke kombinasjonen? Snurr på nytt! F. eks: Fly svakt kan være litt vanskelig, eller?

